

Voorstel CHI

(college van hoofdingelanden)

Registratienummer
26.0150215

Commissie Bestuur, Middelen & Waterketen
1 april 2026

Datum behandeling D&H
17 maart 2026

Commissie Water & Infrastructuur
1 april 2026

Portefeuillehouder
R.P.G. Bosma

Datum vergadering CHI
15 april 2026

Agendapunt

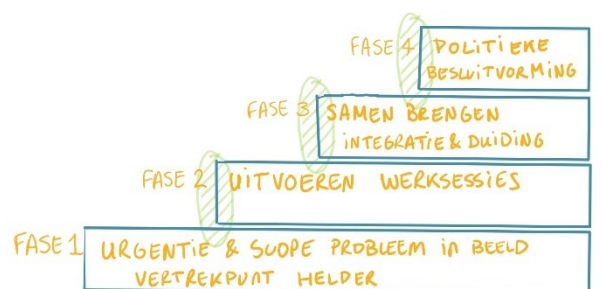
Onderwerp
Toekomstvisie 2050+, afronding fase 2

Voorstel

1. Kennis te nemen van de opbrengst van fase 2.
2. De opbrengst van fase 2 te beschouwen als basis voor het vervolgtraject TV2050+.
3. Fase 2 van Toekomstvisie 2050+ af te ronden.

Kern van de zaak

HHNK staat voor grote maatschappelijke opgaven: onder andere klimaatverandering, demografische verschuivingen, systeemgrenzen die in beeld komen en geopolitieke onzekerheden. Om hierop voorbereid te zijn is het traject Toekomstvisie 2050+ (TV2050+) in het leven geroepen. Dit helpt u om tijdig keuzes te maken en samen richting te geven aan de toekomst van HHNK. Op 19 maart 2025 heeft het College van hoofdingelanden (CHI) de uitgangspunten voor het gehele traject bepaald en besloten om te starten met fase 1 (zie CHI-voorstel 25.0010196). Een belangrijk uitgangspunt is dat dit traject in vier fases wordt doorlopen, waarbij u aan het eind van iedere fase de opbrengst vaststelt, als basis voor de volgende fase. Onderstaand plaatje geeft de fases weer.

Fase 1 (verkenning) was al doorlopen (zie CHI-voorstel 25.1061672). Daarin is een verkenning gedaan naar opgaven en de ontwikkelingen die op ons afkomen. Vervolgens zijn met scenarioverkenning voorstelbare toekomstbeelden voor de lange termijn in beeld gebracht. Ook is in deze fase het participatieplan opgesteld.

Het doel van dit voorstel is om het CHI formeel kennis te laten nemen van de opbrengst van fase 2 en met elkaar als algemeen bestuur deze fase af te ronden.

Datum
26 januari 2026

In fase 2 (verdieping op de beeldvorming) zijn 12 expertsessies georganiseerd, waarbij deskundigen uit diverse sectoren hun kennis deelden in relatie tot de opgaven waar wij als waterschap voor staan voor de lange termijn. Daarnaast is op basis van de eerdere scenarioverkenning een impactanalyse gedaan door de ambtelijke organisatie. Zo konden tijdens de CHI-themasessie van 10 december 2025, op basis hiervan, de strategische vragen worden bepaald waar we in de toekomstvisie antwoord op willen geven; waar *moeten* we iets mee? Vervolgens is door de organisatie een voorzet gedaan in *mogelijke* oplossingsrichtingen bij de gestelde strategische vragen: wat *kunnen* we hiermee?

Tijdens de CHI-themasessie van 14 januari is de ambtelijke uitwerking daarvan besproken en verder aangescherpt. Hiermee is de beeldvormende fase van TV2050+ inhoudelijk afgerond.

Nu aan het eind van fase 2 is de opbrengst gevat in het *werkdocument strategische vragen en oplossingsrichtingen* (bijlage 2). Dit document is ingedeeld in 6 hoofdstukken met hoofdonderwerpen, daaronder zijn de strategische vragen benoemd en per strategische vraag zijn meerdere opties uitgewerkt. Die opties staan in de blauwe tekstvakken. Daaronder is ter illustratie een detailuitwerking per optie beschreven. Deze teksten zijn globale, indicatieve uitwerkingen, welke enkel dienden ter ondersteuning van het gesprek.

Het voorstel is om de opbrengst van fase 2 als basis te nemen voor de volgende fase (fase 3, oordeelsvorming) in het traject om te komen tot een Toekomstvisie 2050+ voor HHNK. Op 14 januari 2026 is de aanpak voor fase 3 besproken tijdens een CHI-themasessie.

Categorieën P&C cyclus

Dit CHI-voorstel bevat nog geen ambities, keuzes of maatregelen, het is een processtap in het traject om te komen tot een Toekomstvisie 2050+. In de volgende fasen zal het bestuur richting geven en positie bepalen op diverse relevante onderwerpen (zie kopje 'overige consequenties en vervolg').

Strategie en beleid

Dit traject heeft als einddoel het opleveren van een nieuwe toekomstvisie voor HHNK. Als deze wordt vastgesteld dan vormt dit nieuw overkoepelend beleid voor het overige bestaande beleid en wordt dit kaderstellend of richtinggevend voor nieuw te ontwikkelen beleid, zoals het volgende Waterbeheerprogramma 2028-2033.

Eerdere bestuursbesluiten

19/03/2025 (CHI) Start TV HHNK2050+ (25.0010196)

19/11/2025 (CHI) Toekomstvisie 2050+, afronding fase 1 (25.1061672)

Communicatieaspecten

De opbrengst van fase 2 is/wordt gedeeld met geïnteresseerden (zoals collega waterschappen, de Unie van Waterschappen en met stakeholders in het participatiespoor). Daarnaast wordt de opbrengst na positief besluit openbaar beschikbaar gesteld op de website van HHNK. Ook is er intern over gecommuniceerd op intranet en in informatiebijeenkomsten.

Overige consequenties en vervolg

Tijdens de behandeling van dit voorstel (15 april 2026) is de uitvoering van fase 3 (oordeelsvorming) al onderweg. Dit hebben we zo afgesproken met u tijdens de tweedaagse van 1 en 2 juli 2025, met als doel om de vaart erin te houden. Het streven is om dit traject vóór de volgende waterschapsverkiezingen af te ronden. In fase 3 wordt gewerkt aan de oordeelsvorming. De aanpak hiervoor is besproken tijdens de themasessie op 14 januari. Namelijk dat nu de stap

Datum
26 januari 2026

volgt 'wat *willen* we', welke mogelijke oplossingsrichtingen hebben de voorkeur van het bestuur? Om de afweging hierin te faciliteren, zijn en worden een aantal stappen doorlopen.

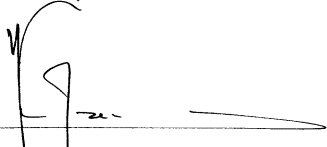
Er wordt verkend welke waarden en leidende principes van belang zijn voor HHNK, wat onze stakeholders meegeven, welke adviezen de organisatie heeft en hoe oplossingsrichtingen zich verhouden tot de huidige koers van HHNK én tot de mogelijke toekomst, geschetst in de scenariooverkenning. Tot slot wordt ook integraal gekeken hoe keuzes onderling met elkaar samenhangen. Uiteindelijk levert dit de contouren op van een Toekomstvisie 2050+. Deze contouren worden ambtelijk uitgewerkt tot een concept visie, welke in de themasessie van 17 juni nog informeel wordt besproken met het bestuur. Na verwerking van de opbrengst daarvan wordt fase 3 Oordeelsvorming afgerond. En start fase 4 besluitvorming, inclusief ter inzage legging en formele besluitvorming. Het streven is om de visie eind 2026 vast te stellen in het CHI.

Bijlagen

1. CHI-besluitdocument (26.0174943)
2. Werkdocument strategische vragen en oplossingsrichtingen (26.0174949)

College van dijkgraaf en hoogheemraden,

de secretaris,

M.J. Kuipers

de voorzitter,

ir. R.P.G. Bosma